

-kurtoazni prijevod-

Centralna banka Bosne i Hercegovine

dr. Senad Softić, guverner

Sarajevo, 22.9.2017.

Konferencija „20 godina stabilnosti“

-govor dobrodošlice-

Vaše ekselencije,

Poštovani gosti,

Želim da vam poželim dobrodošlicu i zahvalim vam što ste prepoznali značaj obljetnice naše institucije.

Središnje bankarstvo u Bosni i Hercegovini ima historiju mnogo dužu od 20 godina.

Međutim, Bosna i Hercegovina, kao suverena država, je osnovala svoju prvu Centralnu banku 1997. godine, a njen mandat da provodi monetarnu politiku u cijeloj zemlji u okviru aranžmana poznatog kao currency board bio je garantiran Ustavom.

Glavni cilj Centralne banke bio je i još uvijek je:

-da postigne i održava stabilnost domaće valute, konvertibilne marke, jedinog zakonskog sredstva plaćanja u Bosni i Hercegovini.

Taj zadatak je bio vrlo kompleksan, jer u to vrijeme u Bosni i Hercegovini su postojale četiri valute u uporabi.

Ustavom je bilo definirano da će se prvo Upravno vijeće sastojati od guvernera kojeg imenuje Međunarodni monetarni fond u konzultaciji s Predsjedništvom i tri člana koje imenuje Predsjedništvo.

Također, zbog specifičnih okolnosti uspostave Centralne banke, bilo je određeno da prvi guverner neće biti državljanin Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne zemlje. U narednim godinama razvoja Centralne banke, uočljive su tri faze.

Osnovne funkcije Centralne banke, definirane zakonom, su uspostavljene do 2000. godine.

Od 11. kolovoza 1997. godine sve cijene i plaćanja su bili izraženi u konvertibilnim markama.

Od početka 1999. godine, konvertibilna marka je bila jedino zakonsko sredstvo plaćanja u unutarnjem platnom prometu, što je bilo podržano modernim platnim sustavima u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji su uspostavljeni 2000. godine.

Tijekom ovog vremena, Centralna banka se razvijala i proširivala mrežu organizacijskih jedinica u Sarajevu, Mostaru, Banjoj Luci, Brčkom i na Palama.

U narednih deset godina, fokus je bio na jačanju finansijskog sustava i makroekonomske stabilnosti.

Od samog početka, prepoznali smo značaj i razvijali smo makroekonomsku statistiku, mnogo prije drugih institucija u zemlji.

Promatrajući makroekonomsku statistiku kao javno dobro, i stalno se prilagođavajući međunarodnim standardima, uspjeli smo da osiguramo međunarodni značaj naše zemlje.

Koristeći mehanizam koordinacije bankarske supervizije, uspjeli smo da konsolidiramo podatke entitetskih Agencija za bankarstvo, izvještavajući o pokazateljima financijskog zdravlja za cijeli bankarski sustav.

Nekoliko godina kasnije, ove aktivnosti su donijele sljedeće rezultate:

- stalno nadgledanje sustavnih rizika putem Stalnog komiteta za financijsku stabilnost, kojim predsjedava Centralna banka,

- redovne makroekonomske testove na stres, i

- potpisane memorandume o razumijevanju i suradnji s regulatornim institucijama iz zemalja podrijetla bankarskih grupa koje su aktivne u Bosni i Hercegovini.

Također smo uspostavili Središnji registar kredita, koji pomaže bankama da upravljaju rizicima, imajući uvid u kreditnu historiju klijenata u cijeloj zemlji.

Naše gotovinske operacije su bile ozbiljno testirane u listopadu 2008. godine, kada su, u napadu panike, u samo nekoliko dana, građani podigli značajne iznose depozita iz banaka. Zahvaljujući brznoj reakciji, osigurali smo dovoljno strane valute, uglavnom eura, čime smo potvrdili punu pokrivenost konvertibilne marke.

Proteklih godina, tijekom treće faze, Centralna banka ima sve istaknutiju ulogu u ispunjavanju međunarodnih obveza naše zemlje.

Tijekom ovog razdoblja, nastavljamo da jačamo naše funkcije i resurse.

Pored redovnih publikacija, pripremamo i druge analitičke publikacije, kao što je Ocjena ECB-a o financijskoj stabilnosti za zemlje kandidate i potencijalne kandidate za EU.

Imamo predstavnike u mnogim radnim grupama i institucijama na lokalnoj i međunarodnoj razini, posebno za europske integracije, kao na primjer, osiguranje odgovora za upitnik Europske komisije.

Kroz intenzivnu suradnju između Centralne banke i partnerskih institucija, kao što je Europska središnja banka, radimo na:

- implementaciji novih pravila i politika,

- izmjeni naših praksi i

- obuci našeg osoblja u skladu s europskim standardima.

To doprinosi razvoju kulture koja će pomoći cijelom društvu da prepozna neovisnost Centralne banke kao javni interes.

Također, veoma cijenimo podršku Međunarodnog monetarnog fonda koji je imao ključnu ulogu u uspostavi Centralne banke, prije dvadeset godina.

Očekujemo da će se ova podrška nastaviti u budućnosti, osobito u aktivnostima koje imaju za cilj jačanje bankarskog sustava u Bosni i Hercegovini.

Također cijenimo dragocjenu podršku tijekom ovog razdoblja koju smo dobili iz Ureda visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini i institucija kao što su Svjetska banka, USAID, GIZ i druge, u značajnim projektima koje smo implementirali zajedno.

U budućnosti, Centralna banka će nastaviti sa svojom misijom:

-da se usklađuje sa standardima EU,

- da modernizira i poboljšava svoj rad, platne sustave, trezorske poslove,

-da povećava institucionalnu kvalitetu, primjenjujući najbolje prakse i iskustva drugih, potpuno razvijenih središnjih banaka.

Na kraju, dozvolite mi da kažem da sam ponosan što je Centralna banka potpuno neovisna, kredibilna i transparentna središnja banka, koja predstavlja sidro makroekonomske stabilnosti u zemlji.

U kompleksnoj stvarnosti Bosne i Hercegovine, za sve ove godine, jedna stvar je bila sigurna: vrijednost konvertibilne marke, izražena u eurima, nikada nije dovedena u pitanje.

Također, moram naglasiti da je rad ove institucije uspješan zahvaljući njenim ljudskim resursima.

Veoma stručni službenici su bili posvećeni razvijanju ove institucije i postizanju rezultata na koje smo danas ponosni.

Uspjesi koje smo postigli u proteklih dvadeset godina i naš doprinos društvu kojem služimo su ostvareni u velikoj mjeri zahvaljujući povjerenju koje Centralna banka uživa.

Zbog toga,

-drage kolege,

-predstavnici vlade i prijatelji,

-predstavnici medija koji su profesionalno izvještavali o našem radu:

Hvala vam za vašu podršku koju ste uvijek pružali Centralnoj banci i njenim ciljevima!

Upravno vijeće, Uprava i službenici Centralne banke će nastaviti da rade na način koji zaslužuje vaše povjerenje.

Hvala vam još jednom što zajedno s nama obilježavate ovu značajnu obljetnicu.

Želimo vam ugodan boravak u Sarajevu i Bosni i Hercegovini.